

TEATRUL
REGINA
MARIA

ADRESA: PIAȚA REGELE FERDINAND I, NR. 6, 410021, ORADEA, BIHOR
Tel: 0359.411.534 / 0359.411.535.
teatruloradea2003@yahoo.com
www.teatrulreginamaria.ro

Stimați Consilieri Județeni ai CJ Bihor,

Noi, actorii Teatrului Regina Maria, facem apel, prin această scrisoare, la rațiunea și înțelepciunea dumneavoastră, cu privire la o decizie care urmează a fi luată în curând, decizie care va deteriora definitiv și iremediabil un segment important al culturii acestei urbe:

În cadrul unei întâlniri informale, care a avut loc în Sala Mare a Teatrului Regina Maria, joi, 6 mai, domnul Ilie Bolojan ne-a comunicat două vești surprinzătoare:

1. Se dorește înlocuirea contractelor de muncă încheiate pe perioadă nedeterminată, cu contracte pe perioadă determinată, începând cu data de 1 iulie. Măsura vizează artiștii din instituțiile de cultură subordonate CJ Bihor, din care reținem actorii Teatrului Regina Maria și artiștii Filarmonicii de Stat Oradea.

2. Se dorește comasarea Filarmonicii de Stat cu Teatrul Regina Maria și Teatrul Szigligeti.

Stimați consilieri, vă reamintim că în Oradea a existat până în anul 2011 Teatrul de Stat Oradea - o instituție cu o vechime și o reputație considerabile - care a fost separat în Teatrul Regina Maria - având în structura sa Teatrul Arcadia (actualmente Trupa Arcadia, care deservește spectatorii copii din Oradea și județ) Ansamblul Artistic Profesionist Crișana și Trupa Iosif Vulcan – și Teatrul Szigligeti - care cuprinde Ansambalul Nagyvarad, Trupa Lilliput și Trupa Szigligeti. Înțelegem că această măsură care ne-a fost prezentată drept necesară, corectă și benefică la vremea respectivă, se schimbă din nou, după bunul plac al finanțatorului, fără a se lua în considerare impactul asupra publicului și asupra colectivelor acestor trupe, puse din nou sub presiunea schimbării.

Mai înțelegem că se dorește crearea unei instituții hibrid, care nu ține cont de specificul repertorial al instituțiilor propuse spre comasare, de vechimea și reputația celor două teatre și ale filarmonicii, instituții care au un renume național și internațional clădit în zeci de ani de muncă, instituții care au reprezentat nu doar Oradea, ci și România, cu succes, în prestigioase festivaluri internaționale. CV-ul acestor instituții nu reprezintă doar un palmares de o valoare incontestabilă al generațiilor de artiști care au deservit cultura orădeană, ci reprezintă cartea de vizită a orașului Oradea în România și în Europa.

Ni s-a comunicat dorința de a transforma teatrele și filarmonica, astăzi de repertoriu, în teatre de proiecte, după model occidental și mărirea productivității. Transformarea în teatre de proiecte înseamnă casarea spectacolelor de succes care, la cererea publicului, s-au jucat mai bine de șase stagiuni, și imposibilitatea realizării unor spectacole care să se joace mai mult de o stagiune. Teatrul de proiecte presupune colaborări cu artiști care sunt liberi de alte contracte, în funcție de disponibilitatea acestora de a se deplasa la Oradea, pentru o perioadă limitată de timp, și presupune antamarea unor artiști care vor accepta sau nu colaborarea, în funcție de onorariile pe care noul teatre, de proiecte, le poate oferi. Asta se dorește astăzi? Renunțarea la o trupă sudată,

TEATRUL
REGINA
MARIA

ADRESA: PIAȚA REGELE FERDINAND I, NR. 6, 410021, ORADEA, BIHOR
Tel: 0359.411.534 / 0359.411.535.
teatruloradea2003@yahoo.com
www.teatrulreginamaria.ro

matură, care poate acoperi în acest moment un repertoriu vast? Altfel nu înțelegem măsura care propune trecerea contractelor actorilor de pe perioadă nedeterminată pe perioadă determinată.

Absolut toți actorii Teatrului Regina Maria Oradea au fost inițial colaboratori ai acestui teatru. Absolut toți actorii au avut contracte pe perioadă determinată, au demonstrat, prin ani de muncă faptul că își merită locul pe această scenă, au dat concursuri pentru a fi angajați pe perioadă nedeterminată și și-au construit aici cariera și viața. Cum anume, prin destabilizarea angajaților, se mărește productivitatea trupelor?

Contractul de tip determinat nu oferă siguranță nici pentru instituție, nici pentru actor, nici pentru proiectul repertorial. Nu îți poți face planuri de viață într-un oraș când depinzi de un contract care se poate încheia anul viitor și nici nu ai certitudinea unei evaluări sau justificări corecte a muncii tale. Arta este subiectivă, iar indicatorul de bază al evaluărilor anuale e de obicei unul de ordin cantitativ. Ori, în artă, ar trebui să primeze calitatea muncii depuse și abia apoi cantitatea. Și mai e ceva: actorii sunt dependenți de proiectul de management. Actorii nu joacă așa cum vor ei, când vor ei, ci dau casting în spectacole propuse de manageri în repertoriu. Ce anume ne garantează nouă că se vor face alegeri și distribuții corecte? Ce anume poate face actorul dacă proiectul de management nu îndeplinește cerințele finanțatorului, în cazul de față CJ Bihor? Actorii nu fac teatru ca simplu *hobby*, ci trăiesc din asta, iar aportul lor trebuie privit din perspectiva valorii pe care o aduc orașului, turismului, educației, sănătății morale a comunității, fiind și un important aspect al indicelui de viață al acelei comunități. În plus, financiar vorbind, transformarea contractelor noastre nu creează economii la buget, ci doar panică și instabilitate. Actorii nu trebuie motivați să lucreze prin teroare. Noi VREM, NE DORIM să lucrăm. Ce anume ne cereți? Vreți să ieșim cu spectacole estivale în aer liber? Am făcut-o deja. Vara trecută - și nu numai - fără să ne-o ceară nimeni. Vreți mai multe spectacole sau mai diverse? Avem. Ce anume vă doriți, concret?

Se dorește încetarea contractului făcut cu acordul ambelor părți și încheierea altuia, doar cu acordul uneia dintre părți. E oarecum legal, dar câtuși de puțin moral. Credem că un Președinte de Consiliu Județean trebuie să acționeze perfect legal, fiind în același timp și un exemplu de moralitate pentru cetățenii în slujba cărora e pus. Atunci când a fost întrebat care este rațiunea acestei modificări a contractelor, răspunsul domnului Bolojan a fost: „Pentru că trebuie” și „Pentru că așa e în Europa”. Ne cerem scuze, dar cu tot respectul cuvenit pentru toate lucrurile bune pe care le-a făcut domnia sa în acest oraș, „Pentru că trebuie” e un răspuns cam „subțire” și ne duce cu gândul la un regim de tristă amintire. Atragem totodată atenția că această tentativă de modificare contractuală este și o porțiță de concediere în grup.

Modelul european de contract pe perioadă determinată nu va funcționa în România decât dacă va fi implementat treptat. El trebuie să aibă mai multe beneficii decât cel pe perioadă nedeterminată. În Europa actorii au venituri mai mari, ca să poată trăi decent și în perioada dintre contracte. Tot în Europa există sindicate și organizații artistice foarte puternice care apără statutul artistului reprezentat, statut inexistent în România. Modelele europene au fost implementate după ani de cercetare și protejează artiștii prin mecanisme financiare clare, substanțiale și eficiente. În

TEATRUL
REGINA
MARIA

ADRESA: PIAȚA REGELE FERDINAND I, NR. 6, 410021, ORADEA, BIHOR
Tel: 0359.411.534 / 0359.411.535.
teatruloradea2003@yahoo.com
www.teatrulreginamaria.ro

România nu există astfel de mecanisme. „Tradiția” în România este să se importe fără a sta prea mult pe gânduri.

Acum, subit, în Oradea, se urmărește a se pune prea multă putere în mâna unui singur om: managerul - subordonat, bineînțeles, Consiliului Județean. Ori managerul în România este ales cu preponderență din considerente politice, fapt care poate distruge într-o secundă ceea ce au clădit alții înaintea lui în mulți ani de trudă.

Am putea vorbi mult mai mult despre nocivitatea acestei decizii, dar cred că cine a vrut să înțeleagă a înțeles. Apelăm la judecata dumneavoastră, stimați consilieri, și vă solicităm intervenția atât dumneavoastră, cât și publicului orădean, care știm că ne iubeste, pentru a stopa acest tertip de schilodire a culturii orădene. Dezvoltarea culturală a acestui oraș depinde de noi toți. Dreptul la cultură este un drept fundamental. Această decizie este menită să ciuntească acest drept fundamental.

Vă mulțumim!

Cu respect,

Actorii Teatrului Regina Maria, Oradea